

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Наукове товариство студентів, аспірантів,
докторантів і молодих вчених СумДУ

ПЕРШИЙ КРОК У НАУКУ

Матеріали
ІХ студентської конференції
(Суми, 25 лютого 2018 року)

Суми
Сумський державний університет
2018

НЕЗГАСНА ЛЕБЕДИНСЬКА ЗІРКА МИХАЙЛА ПЕТРЕНКА

Кравець Анастасія, Васильченко Катерина, студентки; Лебединське медичне училище імені проф.М.І.Сітенка групи 2МА

«Дивлюся на небо та й думку гадаю:
Чому я не сокіл,чому не літаю?»

Для багатьох поколінь українців ця пісня – не просто улюблена, вона увійшла у золотий пісенний фонд. Ця пісня звучала і 12 серпня 1962-го року в космічному польоті, коли з Байконуру стартував корабель «Восток-4», на борту якого був перший космонавт українського походження Павло Попович. Проте, як відомо, у пісні є автор, який має безпосередню причетність до Лебедина. Це поет-романтик Михайло Петренко.

Дослідивши життєвий і творчий шлях поета, ми дізнались, що на сьогодні немає документів, які б підтверджували, де саме народився М.Петренко, хоча є інформація, що батьки проживали в Слов'янську. Не встановлена повна дата народження. Також, невідомо, де перебував і чим займався Михайло Петренко в період після закінчення університету та до вступу на службу в Харківську Палату кримінального суду (липень 1844). Але точно відомо, що до нашого міста він прибув в липні 1849 року і був призначений на посаду Повітового стряпчого (прокурора). Так почався лебединський період життя поета. Цікаві факти перебування М.Петренка в нашому місті нам надали працівники краєзнавчого музею. Нам стало відомо, що його дружиною була дворянка Анна Євграфівна Миргородова. Сім'я мала трьох дітей: синів Миколу та Євграфа, доньку Марію.

З 1849 до кінця 1862 року Михайло Петренко служив на посаді повітового стряпчого Лебединського земського суду. Цікаво, що на даній посаді М.Петренка титулювали як «високоблагородіє». Про це свідчать різні документи, які подавалися свого часу на його ім'я, і які донині збереглися в архівах. Нам приємно було дізнатися, що в січні 1853 року йому було надано звання Титулярного радника, а в 1856 році Михайло Петренко був нагороджений бронзовою медаллю, хоча участі у Кримській війні він не брав. На наше питання, як це можливо, працівники музею відповіли, що цією пам'ятною медаллю нагороджували також і цивільних чинів, які не брали участі у війні.

Мабуть, кожен лебединець знає про перебування Т.Г.Шевченка в наших краях. І хоча документальних підтверджень немає та краєзнавчі й письменники описують ймовірну зустріч М.Петренка та Т.Г.Шевченка, що відбулася у 1859 році. Михайло Петренко, займав високу посаду в повіті і не міг не знати про приїзд Тараса Григоровича до Лебедина. Великий Кобзар знав творчість Михайла Миколайовича і навіть занотував до свого записника у 1848 році одну з редакцій вірша «Дивлюсь я на небо...».

Життя Михайла Миколайовича було коротким, але яскравим і насиченим. Він помер у віці 45 років через лихоманку. Його поховали на цвинтарі Лебедина.

Пам'ять про М. Петренка живе завдяки старанням його нащадків та шанувальників. На честь М. Петренка одна з вулиць міста названа його іменем. На будинку, де він проживав, встановлена пам'ятна дошка. У Лебединському краєзнавчому музеї знаходиться портрет поета. Це реконструкція образу М.Петренка, який зробив заслужений художник України О. М. Чередниченко за зовнішністю онуків поета. Працівники музею познайомили нас із збірками поезій, що бережно зберігаються в музеї. Ми дізналися, що Петренко написав небагато, але його вірші пам'ятають і зараз. Деякі з них покладені на музику і отримали статус народних: «Взяв би я бандуру», «Ходить хвиля по Осколу», «Ой біда, моя біда».

Співробітниками Андрушівської астрономічної обсерваторії створений неперевершений пам'ятник поету-романтику Михайлу Петренку. Астероїд, який був відкритий в ніч з 24 на 25 серпня 2009 року і зареєстрований 8 жовтня 2014 р. у Міжнародному центрі з малих планет при Міжнародній астрономічній спілці (МАС) за номером 274843 був названий Mikhailoretrenko (реєстраційний номер MPC 90380).

До 200-річчя з дня народження поета-романтика 2017 рік за рішенням ЮНЕСКО оголошено роком Михайла Петренка.

У окремих біографічних деталях можливі помилки у земних та небесних координатах, що траплялися і трапляються в краєзнавчих дослідженнях про Михайла Петренка. Проте, без сумніву, маємо одне: на небосхилі та у біографії міста Лебедина зірка цього поета-романтика є незгасною.

Керівник: Корчменко Л.А., викладач культурології